



Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In qua tractatur de Sacramentis in Genere, & duobus primis in specie

Bosco, Jean a

Lovanii, 1665

Concl. II. Ordinarius minister Confirmationis est omnis, & solus Episcopus legitimè consecratus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73340)

Unde, quod bene notandum est, sancti Patres non vocant Confirmationem, Sacramentum perfectius Baptismo, sed vocant, perfectionem Baptismi: perfectionem inquam, accedentem perfectioni Baptismi; quo utique accessu censetur homo fieri plenus & perfectus Christianus; quamquam non sic, quin gratia & perfectio debeat semper usque in finem perfici & magis augeri tum per bona opera, tum per alia Sacramenta, signanter Eucharistiam.

Unde vocatur perfectio Baptismi,

8. Et per illam dicitur dari Spiritus sanctus;

Dices; quorum ergo specialiter dicitur in hoc Sacramento conferri Spiritus sanctus? Respondeo: quia antiquitus dabatur cum visibili defensu Spiritus sancti, & quia in eo datur plenitudo Spiritus sancti secundum jam dicta.

Et majori dicitur veneratione tenenda

Interrogas rursus; quare igitur Melchisedes Papa asserit hoc Sacramentum majori veneratione venerandum & tenendum esse? Respondeo continuo, non propter abundantioris gratiam, sed quia a maioribus fit, id est, a summis Pontificibus, quod a minoribus perfici non potest, ut ibidem loquitur Pontifex: id est, propter digniorem ministrum; vel etiam propter digniorem materiam ab Episcopo consecratam.

Propter digniorem ministrum,

Num ideo Confirmatio simpliciter nobilior? Negat Scotus supra, illico subjungens suae resolutioni: Potest etiam dici secundum quid Confirmatio nobilior, ratione ministri (addo ego & ratione materiae) quia a nobiliori ministro (& in nobiliori materia) confertur. Sed non est hoc simpliciter propter eius nobilitatem, sed propter Baptismi maiorem necessitatem.

Scotus.

Non ideo Confirmatio nobilior simpliciter Baptismus

Alioquin etiam esset nobilior Eucharistia, quod tamen a multis negatur. Immo, si sufficeret nobilior materia non tantum Confirmatio, sed etiam Extrema Unctio, utpote quae fit ex materia benedicta per Episcopum, videri posset simpliciter nobilior Eucharistia, quod haecenus nemo docuit.

9. Quia dignitas simpliciter ex officio sacramentali

Itaque dignitas simpliciter Sacramenti videtur desumenda ex fine seu effectu Sacramentali, qui est gratia: cujus ratio est, quia formalis ratio Sacramenti in ratione signi practici consistit; signi vero practici dignitas desumitur ex signato, seu significato quod fit per tale signum.

Sicuti dignitas signi ex signato,

Interim, ut dixi disp. 1. sect. 4. Concl. 3. major aut minor abundantia gratiae in hoc vel illo Sacramento planè est incerta, cum non nitatur nisi probabili conjectura. Certum autem est quod Scotus verbis ultimo citatis attextit: *Iste* (scilicet Baptismus) *pluribus ministris conceditur, ista* (scilicet Confirmatio) *non nisi specialibus.* Si autem à me

quaeritur, qui sint illi speciales ministri Sacramenti Confirmationis; Respondeo:

CONCLUSIO II.

Ordinarius minister Confirmationis est omnis, & solus Episcopus legitime consecratus

Voco ministrum ordinarium, cui de jure divino, hoc est, institutione Christi primò & per se convenit valide ministrare, ita ut non egeat alterius consensu aut commissione. Hunc esse Episcopum nemo Catholicorum dubitat, utpote expressè definitum ab Eugenio IV. in Concilio Florentino his verbis: *Ordinarius minister* (Sacramenti Confirmationis) *est Episcopus;* Cumque non sit major ratio de uno, quam de alio, omnis, ut habet Conclusio.

IO. Quis dicitur Ordinarius.

Confirmatio ordinarius minister

Est omnis Episcopus.

Quòd etiam solus, ibidem docet Concilium, exemplo subjungens: *Et cum ceteras unctiones simplex Sacerdos valeat exhibere, hanc non nisi Episcopus debet conferre.*

II. Iste solus secundum Florentiam,

Quaeris ubi scriptum sit? *Quia*, inquit Pontifex, *de solis Apostolis legitur* (quorum vicem tenent Episcopi) *quod per manus impositionem Spiritum sanctum dabant.* Loco autem illius manus impositionis datur in Ecclesia Confirmatio.

Fe Trid. can. 3.

Eidem veritati subscribit Concilium Tridentinum sess. 7. de hoc Sacramento can. 3. *Si quis dixerit sancta Confirmationis ordinarius minister non esse solum Episcopum, sed quemvis simplicem Sacerdotem; anathema sit.*

Idemque ante Concil. Florentinum statutum reliquit Innoc. III. isdem fere verbis c. unico extra de Sacra unctione §. *Per frontis chrismationem ibi: Unde cum ceteras unctiones simplex Sacerdos vel Presbyter valeat exhibere, hanc* (Confirmatoriam) *non nisi summus Sacerdos, id est, Episcopus debet conferre: quia de solis Apostolis legitur* (quorum vicarij sunt Episcopi) *quod per manus impositionem Spiritum sanctum dabant: quemadmodum Actuum Apostolorum legitio manifestat.* Cum audissent, inquit, Apostoli, qui erant Hierosolymis, quia receperat Samaria verbum Dei, miserunt ad eos Petrum & Ioannem: qui cum venissent oraverunt pro ipsis ut acciperent Spiritum sanctum, nondum enim in quemquam illorum venerat, sed baptizati tantum erant in nomine Domini Iesu: tunc imponebant manus super illos, & accipiebant Spiritum sanctum. Plura testimonia in progressu.

Et Innocentij III. cap. unico extra de Sacra unctione.

Ab. 2. v. 14.

Ratio

12.
Ratio à
priori est
voluntas
Christi.

Ratio à priori est voluntas Christi. Congruentia, quia per hoc Sacramentum adscribuntur fideles militiæ Christi. Porro Episcopi duces sunt, ad quos spectat militum conscriptio. Deinde, ut vidimus Conclusionem præcedenti, hoc Sacramentum confert gratiæ perfectionem & plenitudinem Spiritus sancti, & ideo conveniens fuit, ut à perfectioribus in Ecclesiastica Hiërarchia administraretur.

13.
Non solum
ad licitè
confirmandum,

Sed dicit aliquis, esto solus Episcopus fit minister licitus; unde convincitur simplicem Sacerdotem non posse sine licentia validè confirmare? Sic quippe solus Sacerdos est minister ordinarius Baptismi, tamen Diaconus, etiam contradicente Sacerdote, validè baptizat.

Possim.
Ferrar.

Tapperus.

Salmeron.

Unde hanc sententiam (ut refert Pontius parte 4. c. 2. n. 2.) docuit Ferrar. 4. contra gentes c. 60. quem sequitur Tapperus art. 12. contra Lutherum; Salmeron To. 12. (qui est in Acta Apostolorum) Tract. 26. verè. *Alia sententia, & quidem probabilis.* Refertur etiam Cajetanus pro hac sententia, quia in hoc articulo, & Act. 8. dicit, Episcopum esse necessariū ministrum necessitate præcepti, non Sacramenti. Hæc Ille.

Verum si proprijs oculis Auctores, quos citat, legisset, scrivisset utique, neminem ex illis, præter Salmeronem, hanc sententiam in terminis docere, immò Cajetanum & Tapperum potius oppositam.

Credo quòd etiam alienis oculis inspexerit Scorum, quem putat propendere in illam sententiam 4. dist. 7. q. 1. numerum aut paragraphum non assignat, nec ego invenio. Solum ait n. 2. *Minister est Episcopus, vel alius, cui committi poterit.* Et n. 4. occasione facti D. Gregorij (de quo infra) concedentis Presbyteris facultatem confirmandi, quatuor ponit modos dicendi sive explicandi illam facultatem, nihil tamen resolvens.

14.
Sed etiam
ad validè

Quidquid autem sit de mente Scorij, nostra & communis sententia est omnino certa ex antiqua & perpetua Ecclesiæ traditione, quæ absolute in solis Episcopis agnoscit potestatem validè confirmandi, potestatem, inquam, ordinariam seu ab alio independentem.

Licet enim hæc particula, *Non potest*, non semper sit expressè irritans, ut alibi ostendimus; attamen æquivalet, & censetur habere vim particulæ expressè irritantis sive invalidantis actum, cui apponitur, quando hic pendet ex potestate concessa à Principe, vel Republica, vel ab auctoritate juris; tales actus sunt sententia, electio, alienatio bonorum communium, vel Ecclesiasti-

corum, & quælibet administratio publica, vel quæ publicâ auctoritate fit, ut est officium tutoris, seu curatoris, & similia Ita Suarez lib. 5. de Legibus c. 31. n. 14.

Rationem dat; tum quia videtur lex loqui de potestate, quam ipsa vel Princeps concedit; tum etiam quia idem, qui dat potestatem, censetur tunc ponere formam, utique substantialem; argumento legis ult. Cod. de vendendis rebus civit. lib. 1. libi *Non aliter nisi imperiali auctoritate vendantur* &c. Ubi Barth. notat illam esse formam substantialem.

Quis adhuc ambigat dignitatem Episcopalem esse formam substantialem actus Sacramentalis Confirmationis? Planum siquidem est quòd valor Confirmationis pendeat ex potestate concessa à Principe, id est, Christo institutore Sacramentorum: certum Confirmationem esse administratorem publicam, seu quæ publicâ auctoritate fit: indubitatum ex Florent. Trident. & Innoc. III. mox allegatis, ac alijs testimonijs Patrum ac Pontificum quòd simplex Presbyter nec possit, nec debeat hoc Sacramentum administrare, nisi ex commissione Episcopi, vel Pontificis. Ergo hæc forma est substantialis, adeoque Confirmatio aliter facta invalida.

Nonne Pontifices atque Concilia sunt os, per quod loquitur Spiritus sanctus revelans voluntatem Christi circa materiam, formam, ac ministrum essentialem Sacramentorum? Ex quo autem vel unico verbo colligere possumus Florentinum magis loqui de materia & forma substantiali, quàm de ministro substantiali? An forte quia ad ministrum addit ly *Ordinarius*?

Sed eandem particulam adiecit ministro Sacramenti Ordinis dicens: *Ordinarius minister huius Sacramenti est Episcopus.* Quis inde interpretatur simplicem Sacerdotem validè conferre Ordines sine commissione Pontificis?

Additur ergo ly *Ordinarius*, ad significandum ex dispensatione rationabili aliquando simplicem Sacerdotem hoc administrasse Sacramentum, & imposterum licet, ac validè posse conferre. Hæc sunt verba Florentini: *Legitur tamen aliquando per apostolica Sedis dispensationem ex rationabili & urgente admodum causa simplicem Sacerdotem Chrismate per Episcopum confecto hoc administrasse Confirmationis Sacramentum.*

Sic etiam legitur Abbatibus concessam aliquando potestatem conferendi suis subditis tonsuram, ac minores Ordines, quin & Subdiaconatum ac Diaconatum, de quo proprio loco: & tamen propterea

nemo asserit Ordinationes secluso tali privilegio fore validas. Ergo similiter arguendum pro valore, ac invaliditate Confirmationis.

Quippe Concilium Tridentinum æqualem tribuit potestatem Episcopis confirmandi & ordinandi, ac utramque æqualiter negat simplicibus Sacerdotibus scilicet 23. c. 4. ibi: *Ac Sacramentum Confirmationis conferre, ministros Ecclesia ordinare; atque alia plerumque peragere ipsos (Episcopus) posse: quarum functionum potestatem reliqui inferioris Ordinis nullam habent.* Proculdubio haberent Presbyteri aliquam potestatem, si valerent eorum Ordinationes & Confirmationes, esto forent illicita.

Citra illam
circa Fun-
diones Or-
dinas &
Confirma-
tionis nihil
facit juxta
Trident.

16. Dices: saltem nullam haberent potestatem ordinandi aut confirmandi valide & licite, quod sufficit ad intentum Concilij. Agit enim contra hæreticos, qui omnibus Sacerdotibus concedebant potestatem valide & licite administrandi hæc Sacramenta.

Quod colligitur
tam ex Triden-
tino,

Unde can. 7. sic ait: *Si quis dixerit Episcopos non esse Presbyteris superiores, vel non habere potestatem confirmandi, & ordinandi; vel eam quam habent (scilicet valide ac licite confirmandi & ordinandi) illis esse eam Presbyteris communem &c. anathema sit.*

Quod non
debet dimi-
nute intel-
ligi.

Respondet; inde ad summum sequi doctrinam communem non esse fidei: ceterum nulla est ratio ita diminute Concilium intelligendi.

Quam ex
Florentino;

Idem dicit de verbis Concilij Florentini supra relatis: quæ sic aliqui interpretantur: *Et cum ceteras unctiones simplex Sacerdos valeat (id est, valide possit) exercere, hanc non nisi Episcopus debet (id est, valide potest) conferre.*

Hanc autem interpretationem probant; quia neque alias unctiones sine consensu Episcopi simplex Sacerdos valebat, id est, licite poterat exercere. Siquidem in Concilio Toletano I. sub Leone I. c. 20. *Statutum est Diaconum non chrismare, sed Presbyterum absente Episcopo, presente vero non, nisi ab ipso fuerit præceptum.* Idem Leo Pontifex Epist. 88. sic ait: *Sed neque coram Episcopo licet Presbyter in Baptisterium introire, nec presente Episcopo infantem tingere aut signare.*

Tol. I.

17. Respondent Adversarij: tempore Concilij Florent. ut simplex Sacerdos licite baptizaret; aut baptizatum Chrismate ungeret in vertice, haud necessaria erat specialis dispensatio Pontificis vel Episcopi, qualis requirebatur, ut licite conferret Sacramentum Confirmationis.

Probant ex his verbis Innocent. I. Epist. 1. cap. 3. *Nam Presbyteris, seu extra Episcopum (id est, absente Episcopo) seu presente Episcopo baptizant, Chrismate baptizatos ungeri licet, sed quod ab Episcopo fuerit consecratum; non tamen frontem ex eodem oleo signare (supple, licet) quod solis debetur Episcopo cum tradunt Spiritum Paracletum.*

Innoc. I.

Expendit præterea Pontius num. 18. quod subdit Eugenius; aliquando ex Sedis Apostolicæ dispensatione id concessum Presbyteris ex urgenti causa: at quod ex dispensatione fit, absque ea fieri non poterat.

Non autem
ex dispensa-
tione quan-
doque fa-
ctas

Sed facile respondetur: non poterat licite; poterat tamen valide, argumento cap. ad Apostolicam 16. de Regul. ubi sic dicitur: *Multa fieri prohibentur, quæ si facta fuerint, obtinent roboris firmitatem.* Porro dispensatur in lege non solum irritante, sed etiam simpliciter prohibente.

Hæc enim
non solum
legem irri-
tantem, sed
etiam prohi-
bentem
respicit.

Hæc ergo expensio, & illa interpretatio non convincunt; sicut nec plures aliæ expensiones, quas ibidem adfert ille Auctor ex verbis diversorum Pontificum, ac Conciliorum. Equidem unam & alteram excipio, quæ inter cæteras videntur efficaciores.

18.

Concilium Elibertinum cap. 30. nequidem in necessitate concedit Presbytero confirmare, sed solum baptizare. *Peregrè, inquit, peregrinantes, aut si Ecclesia in proximo non fuerit posse fidelem..... baptizare in necessitate infirmitatis positum catechumenum, ita ut si supervixerit ad Episcopum eum perducatur, ut per manus impositionem perfici possit.*

Colligitur
denique ex
Concilio
Elibertino,

Et cap. 77. *Si quis Diaconus regens plebem sine Episcopo vel Presbytero aliquos baptizaverit, Episcopus eos per benedictionem persicere debet. Quod si antea de saculo recesserit, sub fide, quæ quis crediderit, poterit esse iustus.*

19.

Si respondeas; Confirmatio non est Sacramentum necessitatis. Contra facit, quod sit magnæ utilitatis; non est autem verisimile Ecclesiam voluisse infirmum tam generaliter privare hæc utilitate, & Sacerdotem suâ potestate, sive exercitio suæ potestatis, quam æqualiter cum Episcopo, in sententia Adversariorum, habet ex vi suæ Ordinationis. Ubi enim, & quando emanavit tam universalis ordinatio Ecclesiastica, aut ubi legitur tam universale jus divinum prohibens tantum, & non irritans?

Quod aliis
non ita ge-
neraliter
Sacerdotes
suâ privati-
ter potesta-
te,

Profecto Pontifices non simpliciter prohibent, sed potius eos inhabiles ex jure divino supponunt. Ac inter cæteros clarissi-

N n n clarissi.

clarissimè Eusebius Epist. 3. circa finem
Eusebium. ibi: Manus quoque impositionis Sacramentum,
magna veneratione tenendum est, quod ab
alijs perfici non potest, nisi à summis Sacer-
dotibus. Nec tempore Apostolorum ab alijs,
quam ab ipsis Apostolis legitur aut scitur per-
actum esse: neque ab alijs (sicut iam dictum est)
quam ab illis, qui eorum locum tenent, unquam
perfici potest, aut fieri debet, id est, validè,
aut licitè fieri potest.

Colligo ex probatione. Nam, inquit,
si aliter præsumptum fuerit, irritum habeatur &
vacuum, nec inter Ecclesiastica unquam reputa-
bitur Sacramenta.

Et hinc Innocentius III. cap. Quanto
extra de Consuetud. vocat Confirmationem à
Præbytero collatam inanem umbram, & non
veritatem, ibi: Tutius tamen est ea (Sacramenta,
quæ ab Apostolorum tempore fuerunt solis Pontifi-
cibus reservata, ut est Sacramentum Confirma-
tionis) sine periculo ex necessitate (quæ
legem non habet) omittere, quam ut ab his,
quibus ea conferre non licet ex temeritate
(quæ lege damnatur) non sine gravi peri-
culo inanis conferantur: cum umbra quedam
ostendatur in opere, veritas autem non subeat in
effectu.

Sed quid ad hæc Adversarij? Jura,
inquit, similiter loquuntur de alijs Sa-
cramentis, quæ tamen constat esse vali-
da, & propterea non iteranda. 1. quæst.
1. cap. 2. ex Gregorio lib. 7. Epi-
stol. 110. Quicumque studet pretij datione
sacrum Ordinem mercari, dum non officium,
sed nomen attendit, Sacerdos non esse, sed
dici tantummodo inanis concupiscit. Et cap.
12. ex Gregorio Nazianzeno: Quicumque
sacros Ordines vendunt, aut emunt, Sacerdotes
esse non possunt.

Adde Sixtum II. Epist. 2. ibi: Nul-
lus Episcopus alterius Parochianum præsumat re-
tinere, aut ordinare absque eius voluntate, vel
iudicare: quia sicut in ira eius erit Ordinatio, ita
etiam dijudicatio. Certum tamen est Or-
dinationes illas valere, & solum dici ir-
ritas & inanes defectu gratiæ sacramen-
talis.

Respondeo; diversitas petenda est ex
materia subjecta. Ab omnibus admitti-
tur, nihil aliud requiri ad valorem Sa-
cramenti, quàm materiam, formam & mi-
nistrum cum debita intentione, quæ om-
nia repetuntur, etiam secundum Adver-
sarios, in Ordinatione simoniaca, aut
non subditi. At verò disputatur quis sit
minister validus Confirmationis; ergo
quando Pontifex decernit Sacramentum ir-
ritum & vacuum, quod confertur à simplici

Sacerdote, rectè intelligitur absolute in-
validum, & repetendum; quia à ministro in-
competente collatum.

Qui plura testimonia Patrum & Pon-
tificum voluerit, adeat Pontium loco ci-
tato, nobis hæc sufficiunt, tum ad proba-
tionem nostræ Conclusionis, tum ad
solvendum objectiones in contrarium,
quarum

Prima est: Ananias Act. 9. vers. 17.
imponens manus Paulo dicit: Dominus
miste me Iesus, qui apparuit tibi in via, quæ
veniebat, ut videas & implearis Spiritu san-
cto. Ananias tamen non erat Episcopus,
imò fortè neque Sacerdos, sed aut Diaconus,
aut laicus.

Respondeo; gratis admissio quod non
fuerit Episcopus; nam teste Suario disp.
36. sect. 1. id hæcenus non est satis proba-
tum, nec fortè probari potest; Respon-
deo; inquam, illam manuum imposi-
tionem non fuisse confirmatoriam, sed cu-
ratoriam; unde & facta est ante Bap-
tismum, non ut ex tunc, sive per eam im-
pleretur Spiritu sancto, sed ut vilum reci-
peret, & postea per Baptismum gratiam
Spiritus sancti.

Sequitur quippe vers. 18. Et confessum
cecidit ab oculis eius tanquam squama, &
visum recepit: & surgens baptizatus est. Con-
firmatur ex vers. 12. Et vidit virum Ananiam
nomine introentem & imponentem sibi manus,
ut visum recipiat.

Et verò, si visibiliter descendit Spi-
ritus sanctus in Cornelium, alioque fi-
deles primitivæ Ecclesiæ, tam ex Gen-
tilibus, quàm Judæis, quidni etiam des-
cenderit in Apostolum Paulum, vel ex-
traordinario modo sine Sacramento Con-
firmationis, vel per ipsum Sacramentum
postea ab Apostolis collatum?

Esto tamen Ananias ipsum confirmave-
rit: quid inde? Sacerdos erat teste D. Au-
gust. lib. 2. 99. Euang. qu. 40. ibi: Ad
Ananiam tamen missus est (Paulus) ut ille
Sacerdotio, quod in Ecclesia constitutum est, Sa-
cramentum doctrinæ fidei perciperet, & verus
eius approbaretur color.

Si ergo Sacerdos ex dispensatione Pon-
tificis, ut patet ex Florentino supra, va-
lidè & licitè potest confirmare, quanto
magis Ananias ex dispensatione Christi,
quo mittebatur; cujus enim est institueret
ministerium, ejus quoque est mutare & mi-
nistrare extraordinarie hoc Sacramentum,
etiam per laicum.

Secunda objectio accipitur ex Apo-
stolo 1. ad Timoth. 4. vers. 14. Noli negli-
gere gratiam, quæ in te est, quæ data est tibi per
prophe-

Neque In-
noc. III.
vocasset
Confirma-
tionem à
Præbytero
collatam
inanem um-
bram,
& non veri-
tatem.

20.
Replica
adversari-
orum;

Greg. Paba-
na.

Greg. Na-
zianzeno.

Sixtus II.

Cut. satisfit
petendo di-
versitatem
ex materia
subjecta.

21.
Solutio
objectionis
in eorum
num.

Ad eum
respondit
illam ma-
nuum im-
positionem
non fuisse
confirmatoriam
sed curatorem

Vel si
Ananias
erat
Sacerdos
etiam
potest
confirmare
etiam
per laicum

22.
Secunda
objectio
accipitur
ex Apo-
stolo 1.
ad Timoth.
4. vers. 14.
Noli negli-
gere gratiam,
quæ in te est,
quæ data est
tibi per
prophe-

Sect. 2. De Effectu & Min. Confir. Concl. 2. 467

prophetiam cum impositione manuum Presbyteri.

Respondeo textum vulgatum legere, Presbyteri, id est, chori Presbyterorum, ut prouide illis verbis Apostoli significetur Sacramentum Ordinis Episcopalis, ad quod requiruntur plures Episcopi.

Vel, si placeat prior lectio, quoniam additur, Per prophetiam, quae olim erat specialis effectus Confirmationis seu manuum impositionis, dic nomine Presbyteri, Paulum ibi intelligere Episcopum, iuxta illud Divi Hieronymi ad Rusticum Narbonensem (si est ejus Epistola, quod plures negant) & refertur dist. 95. cap. 6. Quoniam & ipsi Presbyteri, ut legimus, Episcopi nuncupantur secundum quod scriptum est ad Episcopum: Noli negligere gratiam, quae data est tibi per impositionem manuum Presbyteri.

Respondeo nom. Paulum nomine presbyteri intelligere Episcopum.

S. Hieron.

Sic olim nomen sacerdotis accommodabatur Episcopis. Pontius. S. Sidonius Apollinarius.

Sic etiam olim, ut notat Pontius supra cap. 1. num. 6. nomen sacerdotis specialiter accommodatum fuit Episcopis, ut passim videre est in multis Concilijs Toletanis. Et ad id probandum optimus locus est in S. Sidonio Apollinari lib. 9. Epist. 3. ad Faustum ibi: Nihil ab Abbate mutatus per Sacerdotem, id est, Episcopum. Loquebatur enim de Fausto in Episcopum assumpto ex Abbate Lyrenensi.

S. Ignatius.

S. Ambrosius.

Ex quo dilucide patet neque Ignatium Epistola 13. dum inter munera Sacerdotis recenset manus impositionem, neque D. Ambros. lib. 3. de Sacramentis cap. 2. ubi ait: Spirituale signaculum & septiformem Spiritum sanctum dari ad invocationem Sacerdotis, in aliquo favore simplicibus Presbyteris.

24. Obiectio tertia.

Obicitur Tertio; non solum Episcopi, sed etiam inferiores Sacerdotes succedunt Apostolis, qui & ipsi Sacerdotes fuerunt.

Responso ex Anacleto Papa.

Responso desumitur ex cap. 2. dist. 21. quod est Anacleti Papae ad Episcopos Italiae Epist. 2. In novo, inquit, testamento post Christum Dominum a Petro Sacerdotis caput ordo &c. Cateri vero Apostoli cum eodem pari consortio honorem & potestatem acceperunt, ipsi quoque Principem eorum esse voluerunt, qui etiam iubente Domino in toto orbe dispersi Euangelium predicauerunt. Ipsi quoque decedentibus in locum eorum successerunt Episcopi &c.

Et infra: Inde ab eis (Apostolis) electi sunt 72. discipuli, quarum typum gerunt Presbyteri: atque in eorum locum sunt constituti in Ecclesia. Non legitur autem aliquem discipulorum ordinari potestate confirmasse.

Sanè Sacerdotes non simpliciter succedere Apostolis inde concluditur, quia non habent omnem ordinariam potestatem, quam ipsi habuerunt, nisi etiam eos velis constituere ministros ordinarios Sacramenti Ordinis, quod nemo haec fecit.

Nec obstat quod perficiant baptizatum per Sacramentum Eucharistiae: quippe unicuique mandatum est de proximo suo, ut nutriat & vivat; porro ut designetur militia, Ducis est exercitus, non cuiusvis particularis. Sed prodeat in certamen D. Hieronymus, ex quo erit.

Obiectio quarta: hic Doctor scribens contra Luciferianos ita ait: Quod si hoc loco quaeris, quare in Ecclesia baptizatus non nisi per manus Episcopi accipiat Spiritum sanctum, quem omnes asserimus in vero Baptismate tribui? Discere hanc observantiam ex ea auctoritate descendere, quae post ascensum Domini Spiritus sanctus ad Apostolos descendit, & multis in locis idem facturatum reperitur ad honorem potius Sacerdotum, quam ad legis necessitatem. Verba sunt clara, quae tamen, sicut plura alia, ab haereticis in pravam sensum facile detorquentur.

Quid quaeso illa verba: Non nisi per manus Episcopi accipiat Spiritum sanctum, aliud significant, quam Catholicam veritatem? Quorsum ergo addit, inquis, quem omnes asserimus in vero Baptismate tribui? An non simplex Sacerdos est ordinarius minister Baptismi? Quomodo itaque non nisi per manus Episcopi accipitur Spiritus sanctus?

Respondeo, ad augmentum & robur, hoc est, plenitudo Spiritus sancti, quam baptizatus non accipit per impositionem manuum Sacerdotis, sed solius Episcopi; licet in vero Baptismate per quemcumque ministrum tribuatur Spiritus sanctus ad innocentiam, ut loquitur Melchisedes Papa Conclusionem praecedenti citatus, id est, ad veram iustitiam seu sanctificationem.

Quomodo ergo (inquis) idem facturatum reperitur ad honorem potius Sacerdotum, quam ad legis necessitatem? Respondeo Primo; quia ex concessione Pontificis fieri potest a simplici Sacerdote, & ideo praemittitur ly Multis in locis; quia in aliquibus ex dispensatione aliter fiebat.

Respondeo Secundo, & melius; quia Confirmatio non est Sacramentum necessitatis absolute & per se; sed magis consilij, utpote magna utilitatis, & per accidens aliquando necessarium, ut infra patebit; & idcirco additur ly Potius. Porro

Non 2

Episco.

Direndo Sacerdotes non simpliciter succedere Apostolis.

25. Obiectio quarta ex D. Hieronymo.

Responso prima.

26.

Responso secunda & melior.

Episcopus, qui principale locum tenet inter Sacerdotes, honoratur cum illud Sacramentum confert baptizatis, veluti quidam dux militiae Christianae.

Hic sensus patet ex antecedentibus & consequentibus: ait enim Spiritum sanctum, id est, gratiam sanctificantem tribui in vero Baptismate, ex quo liquet Confirmationem non esse absolute necessariam.

Et ad idem intentum subjungit verbis citatis: Alioquin si ad Episcopi tantum imprecationem Spiritus sanctus (id est, gratia sanctificans) desuit, lugendi sunt, qui in viculis, aut in castellis, aut in remotioribus locis per Presbyteros & Diaconos baptizati, ante dormierunt, quam ab Episcopis inviserentur.

Hæ sunt objectiones pro sententia Hæreticorum.

Et hæ quidem objectiones hæreticorum, qui constituunt omnem Sacerdotem validum, & licitum ministrum hujus Sacramenti, etiam seclusa speciali commissione Episcopi, aut Pontificis. A quo errore valde distat sententia, quam circa principium Conclusionis retuli, videlicet: Presbyterum vi suæ ordinationis valide semper confirmare, illicite tamen ex jure divino, si id faciat nullo expectato consensu Episcoporum. Pro qua

17. Proponuntur objectiones pro sententia Catholicorum.

Objicitur Primò; Sacerdos habet consecrationem sufficientem ad hoc ministerium: ergo semper valet. Consequentia patet, quia ideo valet Baptismus esto illicite collatus à Sacerdote defectu jurisdictionis. Antecedens probatur ex multis Canonibus Conciliorum, & Pontificum decretis, nec non moribus Ecclesiarum, in quibus confirmarunt Presbyteri, vel absente Episcopo, vel urgente necessitate.

Prima Desumitur ex multis Canonibus Conciliorum,

Nam in primis Canon. 2. Concilii Arausiaci I. sic lego: Hæreticos in mortis discrimine positos, si Catholici esse desiderent, si desit Episcopus, à Presbyteris cum chrismate & benedictione consignari placet.

Concilii Arausiaci primi,

Secundus Canon desumitur ex Concilio Mart. Papæ, & refertur dist. 95. c. 11. Presbyter presente Episcopo non signet infantes, nisi ab Episcopo fuerit illi praeceptum.

Et Toletani primi.

Idem statuitur Can. 20. Tolet. I. ibi: Statutum verò est Diaconum non chrismare, sed Presbyterum absente Episcopo, presente verò non nisi ab ipso fuerit praeceptum.

Nec verò alio modo loquuntur Canones de ministro Baptismi, quem primum constituunt Episcopum, ex ejus consensu Presbyterum & Diaconum; & tamen disp. præced. sect. 5. conclus. 3. docuimus quemlibet Sacerdotem esse ministrum or-

dinarium, ita ut semper valide baptizet, etiam contradicente Episcopo, quamvis subinde illicite.

Quid dicam de Ecclesijs, in quibus vel aliquando simplices Sacerdotes confirmant, vel de facto adhuc confirmant? D. Ambrosius in cap. 4. ad Ephes. Denique, in 4. dicit, quod apud Aegyptum Presbyteri consignant, si praesens non sit Episcopus.

Et D. Augustus. (sive quis alius fuerit Auctor) lib. qq. veteris & novi Testamenti q. 101. Nam in Alexandria, & per totam Aegyptum, si desit Episcopus, consecrat Presbyter. Conluetudinem Græcorum nemo negare potest; sed quomodo non obstat huic nostræ Conclusioni, edissero conclusione sequenti.

Modò pro expositione Canonum sedulo considera hodie in Ecclesia Catholica tres esse in usu diversissimas unctiones, prima ante Baptismum in pectore & humeris cum oleo catechumenorum. Secunda post Baptismum in vertice Baptizati cum chrismate, & Tertia in fronte, quæ est Confirmatio.

Secundam, quæ olim non erat cognita, quando Sacramentum Confirmationis unà semper cum Baptismo ministrabatur, instituit Sylvester Papa, eò quòd multi suo tempore statim post Baptismum immaturà morte decederent, quibus absente Episcopo, aut alijs gravioribus causis distracto, Confirmatio dari non poterat, ut & illi in ultimo certamine aliquid præsidium acciperent contra tentationes dæmonis ex orationibus Ecclesiæ, quæ in ea unctione adhibentur.

Ita testatur Damasus in vita Sylvestri his verbis: Hic & hoc instituit ut baptizatum limiat Presbyter Chrismate levatum de aqua propter occasionem transitus mortis.

Porro hanc unctionem ab antiquis temporibus usitatum fuisse constat satis ex Ordine Romano libro vetustissimo in officio in Sabbato sancto ibi: Ipse verò Presbyter facit de Chrismate crucem cum pollice in vertice eorum ita dicendo: Deus omnipotens &c.

Ejusdem consuetudinis expressis verbis meminit D. Gregorius lib. de Sacramentis, ibi: Ut autem surrexit à fonte ille, qui eum suscipit, offerat eum uni Presbytero, qui faciat signum crucis de Chrismate cum pollice in vertice eius.

De hac ergo unctione, quæ Presbyteris erat prohibita in præsentia Episcopi sine expresso ejus consensu, intelligo Canones in objectione allegatos; in nullo quippe eorum exprimitur consignatio frontis, quæ tamen

tamen propria est Confirmationi; præsertim cum alijs Canonibus, quos supra citavimus, in periculo mortis solum Baptismum permittant Sacerdotibus.

29. Sed contra Primò; etiam Diaconus ex commissione potest Chrismate linire verticem post Baptismum, ut patet ex dictis disp. 2. sect. 5. conclus. 3. ergo de illa non rectè explicatur can. 20. Toletani I. utpote soli Sacerdoti permittens chrisimationem absente Episcopo, vel præfente de ipsius consensu.

Respondet negando consequentiam; quippe Diacono prohibetur chrismare verticem, uti etiam solemniter baptizare, extra necessitatem: non ita Presbytero, cui regulariter ab Episcopo potest dari illa commissio.

30. Contra Secundò; Hæretici redeuntes ad gremium Ecclesiæ reconciliabantur per Sacramentum Confirmationis, utpote quod vel non susceperant, vel certè non validè: ergo de illa consignatione loquitur can. 2. Concilij Arausiaci, non autem de chrisimatione post Baptismum, cum non solerent rebaptizari.

Respondent aliqui concedendo totum; siquidem, ut dicemus Conclusionem sequenti, Presbyter ex dispensatione potest Confirmare.

Respondet 2. negan. conseq. cum enim in discrimine mortis absente Episcopo Confirmatio esset impossibilis, decrevere Patres Arausiaci ut ea unctio, quam probaptizatis de vita recitantibus instituerat Silvester, quæque à Presbyteris ministrari poterat, exhiberetur, confidentes Deum precibus Ecclesiæ per totum, hæretico veniam poscenti præstò adfuturum, & vires præbiturum contra diabolum.

31. Et idcirco de eadem chrisimatione intelligit Pontius Innoc. I. Epist. 1. c. 6. ubi loquens de Energumeno inquit: *Nam ei manus imponenda omnino non est, nisi Episcopus auctoritatem dederit id efficiendi. Vt autem fiat, Episcopi est imperare ut manus ei vel a Presbytero, vel à cæteris Clericis imponatur.*

Quæ utique verba sic explicat Auctor citatus: Cum Energumenus in extremis positus baptizandus esset, & statim cum Baptismo confirmandus, decernit Innoc. quòd si ad Episcopum, qui minister Confirmationis est, deferri non possit, Energumenus propter instans vite periculum à Presbytero consignetur, non confirmatorio Chrismate, sed illa ceremoniali unctio, quam Silvester introduxerat, quæque erat Confirmationis vicaria.

Sed credo Pontium textum Pontificis

non inspexisse; alioquin non tam turpiter errasset. Quid enim illustrius quàm Innoc. ibi non loqui de Energumeno baptizando, sed baptizato? Sic quippe incipit caput citatum: *De his vero baptizatis, qui postea à demonio vitio aliquo aut peccato interveniente corripuntur, &c.*

Neque periculi mortis aut chrisimationis ulla mentio, sed consignationis seu manuum impositionis, quam dicit committi posse Presbytero, aut cæteris Clericis. Quis unquam commisit cæteris Clericis chrisimationem in vertice post Baptismum? Nullus quippe inferior Diacono solemniter baptizat.

Et vel ex hoc solo sufficienter probatur Innocentium non agere de consignatione confirmatoria, quæ ex communi omnium sententia Clericis Presbytero inferioribus delegari nequit. De qua ergo? Respondet de nuda manuum impositione cum certis Ecclesiæ orationibus ad expellendum demonem; aut certè, quoniam hæc manuum impositio cuilibet Exorcista in sua ordinatione conceditur, de ceremoniali aliqua unctioe seu chrisimatione tunc temporis specialiter usitata à solis Episcopis, ac admodum utilis ad curationem Energumorum.

Similiter Canon Martini Papæ (vel ut alij, Episcopi Bracarenfis) aperte loquitur de consignatione, quæ fit in Baptismo. Nam dist. 4. de Consecratione c. *Omnis tempore*. 124. ubi eadem verba referuntur, illicò subiungitur; *Non liceat Presbytero prius Episcopo introire in baptisterium, sed cum Episcopo, nisi forte aut absens fuerit, aut agrotus.*

Quòd spectat ad Ambr. & Aug. explicat illos Waldensis to. 1. de Sacramentis c. 114. de chrisimatione baptismali; idque confirmat ubi relatis *Egyptiorum & Armenorum* erroribus ostendit eos negasse Sacramentum Confirmationis.

Sed reverà, inquit Pontius parte 4. c. 2. n. 28. in eo erravit Waldensis, ut ex infra dicendis patebit: & meliùs dicitur, *Sacerdotes Egyptios & Alexandrinos Sacramentum Confirmationis administrasse juxta consuetudinem Græcorum.*

Quamvis etiam responderi posset Aug. per Presbyterum ibi intelligere Episcopum; nam inquit: *Presbyterum autem intelligi Episcopum probat Paulus Apostolus, quando Timotheum, quem ordinavit Presbyterum, instruit qualem debeat creare Episcopum. Quid est enim Episcopus nisi primus Presbyter, hoc est, summus Sacerdos &c.*

Et infra: *Multum distare inter Diaconum & Sacerdotem liber approbat, quem dicimus*

N n n 3 Actus

Sed errat:

Quia agit de manuum impositione ad expellendum demonem

Et canon Martini de consignatione, quæ fit in Baptismo

32. Ambro. & August. de Chrismatione Baptismi

Vel dic Aug. guntinum per Presbyterum intelligere Episcopum

Non 3 Actus

Non accedente Episcopi consensu.

De qua unctioe intelligitur Innoc. I. à Pontio

actus Apostolorum. Cum enim ex Samaria credidissent Philippo predicanti, Diacono ab Apostolis ordinato, miserunt, inquit, ad Petrum & Ioannem ut venient, & his, qui crederent darent Spiritum sanctum per manus impositionem.

Uti etiam loquitur Ambrosius.

Simili modo loquitur D. Ambr. supra dicens: Nam & Timotheum Presbyterum a se creatum, Episcopum vocat, quia primum Presbyteri Episcopi appellabantur, ut recedente uno, sequens ei succederet.

33

Reliquum est ut respondeam ad Canones, qui similiter loquuntur de ministris Baptismi, & dico, ut supra ad simile argumentum dixi, diversitatem esse petendam ex subiecta materia. Ac imprimis Concil. Florent. expressis verbis statuit ministrum Baptismi in necessitate non solum Sacerdotem, sed etiam laicum, mulierem & haereticum.

Quin ex alijs Canonibus, ac SS. Patrum testimonijs constat etiam haereticum, & paganum valide baptizare extra necessitatem; Sacerdotem ex officio baptizare, & familia multa, quae videri possunt disp. 2. sect. 5. Conclus. 3. ubi de ordinario ministro Baptismi.

34. Ex quibus omnibus inferitur omnem & solum Episcopum esse validam huius Sacramenti ministrum, si sit consecratus. Non sufficit electus.

Itaque omnis & solus Episcopus est minister ordinarius & validus huius Sacramenti. Addidi autem in Conclusionem ly *Consecratus*, quo significarem Confirmationem esse actum Ordinis, & non jurisdictionis. Ex qua doctrina

Sequitur Primò; sicuti Episcopus electus tantum, & non consecratus, neminem valide ordinat, ita etiam neminem valide confirmat. Ratio in promptu est; quia tam Ordinatio, quam Confirmatio est actus Ordinis Episcopalis, quem talis Episcopus necdum habet, etenim electio tantum tribuit jurisdictionem, ut omnes fatentur.

Validè confirmat Episcopus Haereticus &c. dummodo consecratus.

Sequitur Secundo, sicuti Episcopus consecratus haereticus vel ab Ecclesia praecisus, aut degradatus seu prohibitus valide ordinat, etiam sibi non subditum, & in aliena dioecesi, ita quoque valide confirmat sive in propria dioecesi, sive in aliena, sive subditum, sive non subditum. Ratio itidem est, quia tam Ordinatio, quam Confirmatio sunt actus Ordinis Episcopalis, qui Ordo inamissibiliter conferitur per consecrationem, propter characterem indelebiter animae impressum.

35

Nec obstat, quòd quidam Patres significare videantur, Confirmationem ab haereticis datam esse irritam, & ab illis confirmatos ad Ecclesiam redeuntes esse à Catholicis Episcopis confirmandos. Nam frequenter loquuntur de impositione manuum

penitentiali sive reconciliativa, de qua supra egimus in praebulo lect. 1.

Vel intelligunt Confirmationem esse irritam, uti etiam Ordinationem, quoad effectum gratiae sanctificantis, aut etiam quoad usum Ordinum, dignitatem & privilegia clericalia. Vide disp. 1. Sect. 7. Conclus. 2.

Sed numquid amplius quidpiam requiritur ad licitè confirmandum, quam ad validè? Utiq. Et quid quæro illud? Attendite.

CONCLUSIO III.

Ut quis non solum validè, sed etiam licitè, Sacramentum Confirmationis administret, præter potestatem Ordinis Episcopalis, etiam requiritur potestas jurisdictionis. Unde Episcopus confirmans alienos subditos, absque licentia Ordinarij illorum, vel confirmans in aliena Dioecesi sine licentia Ordinarij loci peccat mortaliter.

Est communis, & certa; tum ex generali principio quòd ad licitum ministerium Sacramentorum (Matrimonio excepto) requiratur potestas jurisdictionis, aut quasi, in eum, cui ministratur: tum ex speciali ratione Pontificalium, quae prohibetur Episcopus exercere in illos, qui sibi subiecti non sunt, vel in loco alterius Episcopi, nisi alter concedat.

Ita statuitur cum alijs iuribus antiquis, tum expressius (quantum præsertim ad locum pertinet) in Trident. sess. 6. de Reformatione. c. 5. ubi sic dicitur: Nulli Episcopo licet cuiusvis privilegij prætextu Pontificalia in alterius dioecesi exercere, nisi de Ordinarij loci expressa licentia, & in personas eidem Ordinarij subiectas tantum. Si secus factum fuerit, Episcopus ab exercitio Pontificalium, & sic ordinati ab executione Ordinum sint ipso iure suspensi. Circa quod decretum & doctrinam totius Conclusionis

Notandum Primò ad confirmandum in propria dioecesi subditos alienos, non requiritur expressam licentiam Episcopi illorum, sed sufficere tacitam & præsumptam; quoniam in alijs materijs sufficit ad usurpandam alicuius